

Betaal huur door bij korte detentie

Dat voorkomt verlies van onderdak en draagt bij aan re-integratie

Karel van Duijvenbooden

Preventie Alliantie

Jaarlijks keren zo'n kleine 30.000 burgers terug vanuit detentie naar een gemeente in Nederland, meestal is dat de gemeente van herkomst. In 2019' ging het bijvoorbeeld om 28.558 personen, 26.476 mannen en 2082 vrouwen.

Een goede terugkeer in de vrije samenleving na detentie is belangrijk voor een inclusieve samenleving waarin mensen na een detentieperiode weer een kans krijgen een sociaal aanvaardbaar bestaan op te bouwen. Het is ook een graadmeter voor risico op terugval in criminaliteit; recidive. Om de relatief hoge recidive onder ex-gedetineerden – zo'n 47 % binnen twee jaar - terug te dringen, wordt al tijdens detentie gewerkt aan re-integratie. Sinds 2004 zet het re-integratiebeleid in op vijf basisvoorwaarden voor re-integratie, namelijk een geldig identiteitsbewijs, inkomen en dagbesteding, huisvesting, (inzicht in) schulden en (continuïteit van) zorg. De Dienst Justitiële Inrichtingen (DJI), de reclasering en de gemeente waarnaar een gedetineerde na detentie terugkeert werken samen met een gedetineerde om deze basisvoorwaarden tijdens en na detentie op orde te krijgen.

Monitoring

Het Wetenschappelijk Onderzoeks- en Documentatiecentrum (WODC) van het Ministerie van Justitie monitort sinds 2010 tweejaarlijks het re-integratiebeleid en bracht in 2020 de zesde [monitor Nazorg](#) uit. Hierin beschrijft het WODC - 1 en 6 maanden voor en 1, 6, 12 en 24 maanden na detentie - hoe het staat met de bestaansvoorwaarden van ex-gedetineerden en met welke problematiek zij te maken hebben. De monitor geeft ook aan in hoeverre problemen met basisvoorwaarden samenhangen met recidive met als vraag of basisvoorwaarden recidive onder ex-gedetineerden kunnen terugdringen.

Ook omdat uit eerder onderzoek bijvoorbeeld blijkt dat vooral het hebben van werk samenhangt met minder recidive. Als andere basisvoorwaarden blijken te bepalen of ex-gedetineerden werk vinden, is het misschien relevanter of eenvoudiger voor het beleid om daarop in te zetten.

Hoe staat het met huisvesting na detentie?

De monitor Nazorg geeft aan dat 22% van de re-integratiekandidaten een maand na uitstroom uit detentie niet op een adres is ingeschreven. Deze groep bestaat uit mensen die een uitkering als adresloze ontvangen (5%) en anderen van wie de huisvestingssituatie onbekend is (17%). Van deze laatste groep weten we niet of ze naar het buitenland (of hun thuisland) zijn vertrokken of dat zij werkelijk dakloos zijn en bijvoorbeeld bij bekenden (op de bank) slapen. Hoe dan ook heeft iets meer dan één vijfde van de ex-gedetineerden geen stabiele woonsituatie na detentie. Het mag duidelijk zijn dat dit de kans op succesvolle re-integratie ernstig belemmert.

Wat kunnen gemeenten doen?

Inzicht in de verblijfsduur in detentie kan helpen. Want van de 28.558 personen die in 2019 terugkeerden uit detentie had 54% een detentieperiode van korter dan een maand en voor bijna 70% was de detentie korter dan twee maanden. Ruim twee derde van alle gedetineerden is dus korter dan twee maanden in detentie. Voor die groep kan de gemeente veel doen om verlies van onderdak te voorkomen! Twee maanden doorbetalen van huur is bij de meeste ex-gedetineer-

den veel goedkoper dan ontruiming van een woning, gebruik van daklozenopvang na detentie en opnieuw en moeizaam zoeken naar woonruimte.

Dus gemeenten; betaal standaard de huur minimaal twee maanden door van uw burgers die in detentie geraken. De minderheid bij wie detentie langer gaat duren is in samenspraak met DJI en met informatie uit het lokale veld wel vast te stellen. Stel dus standaard in op doorbetalen van huur, tenzij. Dat is niet alleen goedkoper, maar voorkomt ook dakloosheid en draagt bij aan re-integratie. Een woonplek is immers essentieel voor het hebben van werk dat bijdraagt aan recidivevermindering.

Karel is al jaren actief bij het ondersteunen van overheden bij overlast- en veiligheidsissues in de wijk en bij de samenwerking tussen DJI en gemeenten voor de re-integratie (ex-)gedetineerden. Vanaf 2010 is hij manager van het Zorg en Veiligheidshuis Regio Utrecht, vanaf 2020 landelijk voorzitter van de Vereniging van Zorg en Veiligheidshuizen.

[Meer weten?](#)
Neem met Karel contact op via 06 20 19 91 44 of mail naar Preventiealliantie-impuls@radboudumc.nl of [klik hier](#) voor de website van de Preventie Alliantie.

Meer weten?

Neem met Karel contact op via 06 20 19 91 44 of mail naar Preventiealliantie-impuls@radboudumc.nl of [klik hier](#) voor de website van de Preventie Alliantie.

¹ Recent zijn ook de cijfers uitstroom uit detentie over 2020 bekend, die zijn echter niet representatief en wijken door de coronamaatregelen fors af van de uitstroom in de voorgaande jaren (2015 t/m 2019). In 2020 keerden in totaal 20.394 burgers uit detentie terug in de vrije maatschappij, zo'n 30% minder dan in voorgaande jaren.